



Brüssel, 14.9.2016
COM(2016) 601 final

**KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA
KESKPANGALE, EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING
REGIOONIDE KOMITEELE**

Kapitaliturgude liit: reformi kiirendamine

Sissejuhatus

Kapitaliturgude liit, mis on osa komisjoni Euroopa investeerimiskava kolmandast sambast, on Junckeri komisjoni prioriteeteesmärgi – töökohtade, sealhulgas noorte tööhõive, ja majanduskasvu edendamise – saavutamiseks esmatähtis. Sellega soovitakse ühendada säästud paremini investeringutega ja tugevdada Euroopa finantssüsteemi, suurendades erasektori riskijagamist, pakkudes alternatiivseid rahastamisallikaid ja avardades jae- ja institutsionaalsete investorite võimalusi. Takistuste kõrvaldamine kapitali vaba üle piiride liikumise eest tugevdab majandus- ja rahaliitu, toetades majanduslikku lähenemist ja aidates leevendada majandusvapurustuste mõju nii euroalal kui ka väljaspool, mis muudab Euroopa majanduse vastupidavamaks. Praeguses majanduskeskkonnas on see eriti oluline.

Septembris 2015 kehtestatud kapitaliturgude liidu tegevuskava¹ näeb ette tervikliku tegevusprogrammi, millega luuakse 2019. aastaks kapitaliturgude liidu ülesehitamiseks vajalikud komponendid. Tegevuskava on saanud Euroopa Parlamendilt, nõukogult ja sidusrühmadelt tugeva toetuse. Koos ühtse turu strateegia ja digitaalse ühtse turu strateegiaga moodustab see Euroopa süvendatud ja õiglasema ühtse turu reformikava² tuuma. Praegustes poliitilistes ja majanduslikes oludes on tugevamate kapitaliturgude arendamine ELis veelgi tähtsam.

Seetõttu on oluline kiirendada rakendamist ja reforme. Euroopa Ülemkogu 28. juuni 2016. aasta nõupidamisel kutsuti üles tegema „kiireid ja otsustavaid edusamme, et tagada ettevõtete jaoks kergem juurdepääs rahastamisele ja toetada investeringuid reaalmajandusse, liikudes edasi kapitaliturgude liidu tegevuskavaga.“³ Nüüd, mil kapitaliturgude liidu tegevuskava käivitamisest on möödunud aasta, on tähtis kiiresti lõplikult vormistada kapitaliturgude liidu algatuste esimene laine, et need hakkaksid niipea kui võimalik kohapeal tulemusi andma. Samuti on tähtis teha kiireid edusamme tulevaste seadusandlike ettepanekute vastuvõtmises. Ka majanduse ja tehnika arengul, näiteks nn finantstehnoloogia kiirel kasvul või vajadusel ehitada üles jätkusuutlikum rahandus, on võime ELi kapitaliturge ümber kujundada. Võttes arvesse muutuvaid poliitilisi olusid, liigub komisjon edasi täiendavate prioriteetvaldkondadega, mida on vaja kapitaliturgude liidu valmimiseks, ning teeb selle kohta vahetähtsust aastal 2017.

1) Kapitaliturgude liidu esimeste meetmete lõplik vormistamine

Et kapitaliturgude liidul oleks kohapeal käegakatsutav mõju, on esimeste meetmete valmimine esmavajalik. 28. juuni 2016. aasta Euroopa Ülemkogu kutsus üles sõlmima 2016. aasta lõpuks kokkuleppe lihtsate, läbipaistvate ja standarditud väärtpaberistamise (ehk nn standardväärtpaberistamise) ettepanekute kohta,⁴ et vabastada pankade bilanssides olevaid vahendeid ja anda pikaajalistele investoritele investeerimisvõimalusi, ning prospektireeglite lihtsustamise ettepaneku kohta, mis muudaks kapitaliturgudelt investeringute leidmise äriühingute jaoks lihtsamaks.

¹ Kapitaliturgude liidu loomise tegevuskava, COM(2015)468 (final), 30.9.2015.

² 1. juuni 2016. aasta teatis „Ühtse turu töökohtade, majanduskasvu ja investeerimise tegevuskava eesmärkide elluviimine“, COM(2016)361.

³ Euroopa Ülemkogu järeldused, EUCO 26/16, 28. juuni 2016.

⁴ Ettepanek: määrus, millega kehtestatakse ühised eeskirjad väärtpaberistamise kohta ning luuakse lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise Euroopa raamistik, COM(2015)472 (final), 30.9.2015; ettepanek: määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta, COM(2015)473 (final), 30.9.2015.

Väärtpaberistamispaketi kiire rakendamine võib aidata luua reaalmajanduses kiiresti täiendavat rahastust. Riskitundlikumate kapitalinõuete kehtestamine standardväärtpaberistamistele aitab luua turul kindlustunnet ja vabastada pankade bilansimahtu, et pakkuda täiendavat rahastust. Kui ELis õnnestuks väärt-paberistamises turvaliselt taastada kriisieelse keskmine tase, võiks see anda majandusele täiendavaid rahalisi vahendeid rohkem kui 100 miljardi euro ulatuses, samal ajal suurendades finantsstabiilsust. Nõukogu on juba jõudnud kokkuleppele üldises lähenemisviisis ning nüüd tuleks teha kiiresti edusamme Euroopa Parlamendis.

Prospektireeglite⁵ kaasajastamine suurendab juurdepääsu kapitaliturgudele, eriti väiksemate äriühingute jaoks. Prospekt on värv ELi kapitaliturgudele. See peab olema hõlpsasti koostatav, investorite jaoks selge ja kiiresti heaks kiidetav. Uued prospektireglid peaksid aitama luua äriühingutele arvukamaid ja vähem kulukaid rahastamisvõimalusi. Need tuleb rakendada võimalikult kiiresti. Komisjon teeb kõik endast oleneva, et toetada kaasseadusandjaid kokkuleppe saavutamises veel enne aasta lõppu.

Meetmed riskikapitaliturgude tugevdamiseks lihtsustavad keskmise suurusega innovatiivsete ettevõtete juurdepääsu rahastamisele. Osana Euroopa investeerimiskava kolmandast sambast tegi komisjon ettepaneku vaadata läbi Euroopa riskikapitalifondi ja Euroopa sotsiaalse ettevõtluse fondi määrused. Ettepanekud hoogustavad investeerimist riskikapitali ja sotsiaalprojektidesse ning hõlbustavad investoritel investeerimist väikestes ja keskmise suurusega innovatiivsetesse ettevõtetesse, avades määruse igas suuruses fondivalitsetajatele ja laiendades nende ettevõtete ringi, millesse saab investeerida. Et muuta piiriülene fondide turustamine odavamaks ja kergemaks, on liikmesriikide nõutavad tasud ettepaneku kohaselt sõnaselgelt keelatud. Et jätkata usalduse kasvatamist ELi riskikapitalituru vastu, kutsub komisjon Euroopa Parlamenti ja nõukogu üles selle ettepaneku menetlemisega 2016. aasta lõpuks lõpule jõudma. Lisaks edendab komisjon ühe või mitme riskikapitali fondifondi loomist, et toetada innovaatilisi investeringuid Euroopas, ning jätkab tööd muude meetmete kallal, millega toetatakse riskikapitali.

Kapitaliturgude liit on projekt kõikide liikmesriikide jaoks. Kapitaliturud on eri liikmesriikides erinevates arenguetappides ja väiksemad ettevõtted vajavad rahastamisvõimalusi tõhusate ning ligipääsetavate kohalike kanalite kaudu. Et toetada riiklike ja piirkondlike kapitaliturgude väljakujunemist, on komisjon arendanud välja võimekuse pakkuda liikmesriikidele nende taotluse korral tehnilist abi. Selleks, et esimeste projektidega saaks alustada 2017. aasta alguses, peavad kaasseadusandjad viima kiiresti lõpule läbirääkimised komisjoni ettepaneku üle, mis käsitleb määrust struktuurireformi tugiprogrammi kehtestamise kohta ajavahemikuks 2017–2020⁶.

2) Kapitaliturgude liidu järgmise etapi meetmete väljatöötamise kiirendamine

Riiklike maksejõuetusraamistike puudused ja erinevused põhjustavad õiguslikku ebakindlust, takistavad võlausaldajate nõuete rahuldamist ja pärsivad elujõuliste ettevõtete, sh piiriüleste gruppide tõhusat restruktureerimist ELis. Komisjon esitab peatselt ettepaneku ettevõtete restruktureerimise ja teise võimaluse andmise kohta, mis on sobiva maksejõuetusraamistiku peamised elemendid. Võimaldada ausatel ettevõtjatel saada

⁵ Ettepanek: määrus väärt-paberite üldsusele pakkumisel või kauplemisele lubamisel avaldatava prospekti kohta, COM(2015)583 (final), 30.11.2015.

⁶ Ettepanek: määrus struktuurireformi tugiprogrammi kehtestamise kohta ajavahemikuks 2017–2020, COM(2015)701 (final), 26.11.2015.

pärast pankrotti teine võimalus on dünaamilise ettevõtluskeskkonna tagamise ja innovatsiooni edendamise seisukohalt elutähtis. Komisjonil on ühtlasi käsil ka võlgade sissenõudmise režiimide (sealhulgas maksejõuetusrežiimide) võrdlev ülevaatamine, et saada üksikasjalik ja usaldusväärne ülevaade sellest, millised on pankade tegevuse tulemused võlgade tagasimakseviivituste puhul (viivitusaeg, kulud ja rahuldatud nõuded). Ülevaade aitab liikmesriike, kes soovivad suurendada oma režiimi tõhusust ja läbipaistvust.

Maksurežiimid võivad takistada piiriüleste kapitaliturgude arengut. Komisjon astub samme, et julgustada liikmesriike tegelema kinnipeetava maksu tagastamise korraga ning levitada parimat tava selle kohta, kuidas edendada riskikapitali ja äriinglite investeeringuid idufirmadesse ja innovatiivsetesse ettevõtetesse. Et suurendada omakapitali kaudu rahastamist, mis on Euroopas suhteliselt vähe arenenud, on vaja muuta maksuraamistikku. Kui vähendada võlarahastuse maksueelseid omakapitalirahastuse ees, õhutaks see investeerima rohkem omakapitali ja looks ettevõtetes tugevama omakapitalibaasi. Ühtlasi annaks see eelseid finantsstabiilsuse seisukohalt, sest tugevama kapitalibaasiga ettevõtted ei ole šokkide korral nii haavatavad. Äriühingu tulumaksu ühtse maksubaasi ettepaneku⁷ raames kavatseb komisjon esitada novembris ettepaneku võlakohustuste omakapitalile eelistamise kohta ning palub nõukogul nimetatud meetme võimalikult kiiresti vastu võtta.

Nn EFSI 2.0 ettepanek tugevdab oluliselt Euroopa investeerimiskava. Euroopa vajab suurt hulka täiendavaid pikaajalisi jätkusuutlikke investeeringuid, et toetada töökohtade loomist, majanduskasvu, konkurentsivõimet ja vähese süsinikdioksiidiheitega majandust. Avalik sektor toetab seda täiustatud Euroopa investeerimiskava kaudu, keskendudes turutõrgetele ja mittoptimaalsetele investeeringutele, kuid selleks, et kaasata pikemas perspektiivis rohkem erainvesteeringuid, on vaja täiendavaid meetmeid. Selleks et hõlbustada veelgi institutsionaalsete investorite investeeringuid taristuvaradesse, teeb komisjon Solventsus II delegeeritud akti muudatuse, et vähendada kindlustusettevõtete poolt taristuettevõtetesse tehtavate investeeringutega seotud kapitalinõudeid. Samal ajal teeb komisjon kapitalinõuete määru ja direktiivi läbivaatamise raames veel enne aasta lõppu ettepaneku laiendada VKEdele antavate laenude sooduskapitalikäsitlust ja vähendada taristuinvesteeringutega seotud kapitalinõudeid.

3) Järgmised sammud: edasiste prioriteetide väljatöötamine

Komisjon kaalub ettepanekuid lihtsa, tõhusa ja konkurentsivõimelise ELi personaalpensionitoote⁸ kohta. Personaalpensionid mängivad olulist rolli pikaajaliste säästjate ja pikaajaliste investeerimisvõimaluste kokkuviiimisel. Personaalpensionid võivad aidata lahendada demograafilisi probleeme, mis tulenevad vananevast elanikkonnast ja muutuvatest töömudelitest töötajate hulgas, ning aidata kindlustada tulevikus piisavad asendusmäärad täiendusena riigi- või tööandjapensionidele. Kui piiriülese pensioniteenuste osutamise ees on vähem tõkkeid, suurendaks ELi personaalpensionitoode konkurentsi pensionipakkujate vahel, võimaldaks müüa teenuseid suuremal turul ja tekitaks mastaabisäästu, mis peaks tooma kasu ka säästjatele. Otsustades, kuidas oleks kõige parem

⁷ Äriühingu tulumaksu ühtse maksubaasi ettepanek soodustab riikliku maksubaasi määratluste ühtlustamist. Sellele lisatakse eraldi ettepanek (äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi kohta), millega soovitakse kehtestada ühine lähenemisviis kahes või enamas liikmesriigis tegutsevate äriühingute poolt tasumisele kuuluva tulumaksu „konsolideerimisele“.

⁸ Personaalpensionitooted on individuaalsed pensionileminekuga seotud säästutooted, mis täiendavad riigi- või tööandjapensioniskeeme, kuid ei ole nendega seotud. Nende turgude arendamine täiendab pensionide kogumist riigi- või tööandjapensioniskeemide kaudu.

neid turge toetada, tugineb komisjon käimasoleva avaliku konsultatsiooni tulemustele⁹. Kaalumisel olevate variantide hulgas on ka võimalik seadusandlik ettepanek, mis võidakse võtta päevakorda 2017. aastal.

Kapitaliturgude liidu eesmärk on kasutada paremini ära Euroopa sääste, parandades säästjate ja laenuvõtjate kokkuviimise tõhusust, ning tõsta ELi majandusnäitajaid. Jaeinvestorite kaasamine on tugevama kapitalituru väljaarendamisel ELis otsustavaks proovikiviks. See nõuab jaeinvestorite suuremat kindlustunnet, samuti läbipaistvust, et aidata investoritel teha õigeid investeerimisotsuseid. Komisjon esitab jaefinantsteenuste tegevuskava, et tugevdada jaeinvestorite osalemist kapitaliturgudel ja avada Euroopa jaefinantsteenuste turg, et see annaks tarbijatele ja ettevõtetele paremaid tulemusi.

Selleks, et toetada investeringuid puhastes tehnoloogiatesse ja nende tehnoloogiate kasutuselevõttu, tagada, et finantssüsteem suudab rahastada majanduskasvu pikemas perspektiivis jätkusuutlikult, ning aidata kaasa vähese süsinikdioksiidiheitega ja kliimamuutustele vastupidava majanduse loomisele, on vaja reforme, mille eesmärk on jätkusuutlik rahastamine. Sellised reformid on hädavajalikud, et täita meie kliima- ja keskkonnanäesmärgid ja rahvusvahelised kohustused, sealhulgas ELi kohustused, mis tulenevad Pariisi kliimamuutuste kokkuleppest,¹⁰ ning 2015. aasta ringmajanduse paketi¹¹ eesmärgid. Komisjon tegutseb G20 raames nende eesmärkide edendamise nimel¹². Komisjon toetab erainvesteeringute kokkusobitamist kliimaalaste, ressursitõhususe ja muude keskkonnavalaste eesmärkidega nii poliitiliste meetmete kui ka avalike investeeringute kaudu. Sellega seoses on käimas töö, et suurendada nn roheliste rahaliste vahendite kättesaadavust Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi kaudu, eraldades selleks vähemalt 20 % ELi 2014.–2020. aasta kliimameetmete eelarvest ja luues ringmajanduse rahastamise platvormi. Vajadust toetada ELi roheliste võlakirjade standardeid rõhutati ka kapitaliturgude liidu tegevuskavas. Komisjon moodustab lähikuudel eksperdirühma, et töötada välja põhjalik ELi rohelise rahastamise strateegia. Laiemalt on EL keskkonnavalaste, sotsiaalsete ja äriühingu üldjuhtimisega seotud küsimuste asjus võtnud vastu teatavate suurettevõtete suhtes kehtivad kohustusliku avalikustamise nõuded ja võtab samuti vastu mittesiduvad juhtnöörid sellise teabe investoritele ja tarbijatele esitamise meetodika kohta. Samuti tegeleb ta pikaajaliste ja jätkusuutlike investeeringute teemal hiljuti peetud konsultatsiooni järeelmeetmete hindamisega; nimetatud konsultatsioonil rõhutati keskkonnavalaste, sotsiaalsete ja äriühingu üldjuhtimisega seotud küsimuste tähtsust ettevõtete ja investorite pikaajalise tulemuslikkuse jaoks.

Tehnoloogia toob finantssektoris kaasa kiireid muutusi ning tal on võime suurendada kapitaliturgude rolli ja tuua neid ettevõtetele ja investoritele lähemale. Samuti toob see kasu tarbijatele, pakkudes laiemat valikut teenuseid, mis on mugavad kasutada või lihtsamini ligipääsetavad. See innovatsioonipotentsiaal tuleks ära kasutada. Finantstehnoloogiafirmade edu seisneb selles, et nad pakuvad paljudes finantsvaldkondades,

⁹ Konsultatsioon kapitaliturgude liidu teemal: võimaliku ELi personaalpensiooni raamistikuga seotud meetmed, 27.7.2016.

¹⁰ Koos ELi kohustustega, mis tulenevad säästva arengu tegevuskavast kuni aastani 2030, ELi 2020. ja 2030. aasta kliima- ja energiaeesmärkide saavutamisest.

¹¹ Teatis „ELi ringmajanduse loomise tegevuskava“, COM(2015)614 (final), 2.12.2015.

¹² G20 Hangzhou tippkohtumisel (4.-5. septembril) vastuvõetud kommünikees väljendatakse heameelt G20 kliimamuutustega seotud rahastamise uurimisrühma aruande „Promoting Efficient and Transparent Provision and Mobilization of Climate Finance to Enhance Ambition of Mitigation and Adaptation Actions“ üle.

sealhulgas maksete ja laenude alal, uusi teenuseid, mis vastavad paremini tarbijate vajadustele. Tehnoloogia edendab konkurentsi ja aitab luua mitmekesisemat finantsmaastikku. Samal ajal tekitab finantstehnoloogia kiire areng uusi väljakutseid riskide juhtimisel ja tarbijatele piisava teabe ning garantiide pakkumisel. Mitmes liikmesriigis töötavad reguleerivad asutused välja uusi tegutsemisviise, et toetada finantstehnoloogiafirmade arengut, sealhulgas loovad platvorme, kus antakse juhiseid regulatsiooni kohta, või tööühmi, mis tegelevad finantstehnoloogia mõjuga valdkonnapoliitikale. Komisjon jätkab finantstehnoloogiasektori edendamist ja teeb tööd selle nimel, et õiguskeskkond saavutaks vajaliku tasakaalu ettevõtete ja investorite usalduse kasvatamise, tarbijate kaitse ja finantstehnoloogiasektorile arenguruumi andmise vahel. Komisjon tegutseb käsikäes Euroopa järelevalveasutuste (ESAd), Euroopa Keskpanga ja muude standardeid kehtestavate asutustega ning samuti liikmesriikidega, et töötada välja kooskõlastatud poliitiline lähenemisviis, mis toetab finantstehnoloogia arengut sobivas õiguskeskkonnas.

Pandikirjaturud on ühed suurimad erasektori võlaturud Euroopas ja üks olulisi pikaajalise rahastamise kanaleid. Nad aitavad krediitiasutustel suunata rahastust tõhusalt kinnisvaraturule ja on olulised ka riiklikult tagatud instrumentide, sealhulgas mõningate VKEde laenude jaoks. Hiljutise avaliku konsultatsiooni tulemuste ja käimasoleva uuringu põhjal selgitab komisjon kapitaliturgude liidu tegevuskava vahekokkuvõtte tegemise käigus välja, milliseid seadusemuudatusi võib olla vaja, et toetada pandikirjaturgude arengut kogu ELis.

EL on olnud edukas investeerimisfondide piiriülese turustamise edendamisel ning tegutseb selle nimel, et kõrvaldada allesjäänud tõkked täielikult integreeritud turu eest, vähendades rahastuse pakkujate kulusid ja tuues kasu jaeinvestoritele. Komisjon avaldas põhjaliku avaliku konsultatsiooni,¹³ paludes anda tunnistust selle kohta, kus ebaõiglaste tõkete kõrvaldamine aitaks suurendada fondide piiriülest turustamist, konkurentsi, valikut ja vähendaks investorite kulusid. Komisjon astub samme, et kõrvaldada järelejäänud tõkked varade valitsemise sektorist, vajaduse korral seadusemuudatuste kaudu.

Komisjon kiirendab oma tööd, et kõrvaldada kauplemisjärgse keskkonna tõkked. Hästi toimivate kapitaliturgude põhielement on tõhus ja turvaline kauplemisjärgne taristu. On loodud eksperdirühm selle hindamiseks, kuidas ELi kauplemisjärgne sektor on pärast hiljutisi seadusemuudatusi, turuarenguid ja uute tehnoloogiatega esilekerkimist arenenud. Eksperdirühm hindab ka seda, mil määral Giovannini aruandes esile toodud tõkked¹⁴ on suudetud kõrvaldada, ja teeb kindlaks uued või esilekerkivad tõkked. 2017. aastal algatab komisjon eksperdirühma töö tulemuste põhjal avaliku konsultatsiooni, et teha kindlaks kõige sobivam viis, kuidas selles valdkonnas edasi toimida. Paralleelselt teeb komisjon ettepaneku tulevase seadusandliku algatuse kohta, et määrata õiguskindlust tagades kindlaks, millise riigi õigus kehtib väärtpaberite omandiõiguse suhtes ja juhul, kui on tegemist nõuete loovutamise mõjuga kolmandatele isikutele.

Tulemuslik ja järjepidev järelevalve on hädavajalik, et tagada investorite kaitse, edendada kapitaliturgude lõimumist ja kaitsta finantsstabiilsust. Euroopa

¹³ Konsultatsioon kapitaliturgude liidu meetmete kohta fondide (eurofondid, AIF, ELTIF, EuVECA ja EuSEF) piiriülesel turustamisel kogu ELis, 2.6.2016.

¹⁴ Giovannini tööühma esimeses aruandes (2001) „Cross-border clearing and settlement arrangements in the European Union“ tõsteti esile 15 tõket, mis ei võimaldanud tegelda ELis piiriüleselt tõhusalt väärtpaberite kliiringu ja arveldamisega.

järelevalveasutustel (ESAd) on sügavama ja paremini integreeritud ühtse turu ülesehitamisel põhjanev roll. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) on teravdanud oma tegevuses tähelepanu, mida ta pöörab järelevalvealasele ühtsusele, et tagada järjekindlus kapitaliturgude õigusnormide kohaldamises ja turuosaliste järelevalves¹⁵. Siiski tuleb teha täiendavat tööd, et võimendada järelevalve üleeuroopalist mõõdet valdkondades, kus see võib tuua kasu. Näiteks on käimas töö ESAd üldjuhtimise ja rahastamise alal ning komisjon avaldab nende teemade kohta valge raamatu. Lisaks algatati ELi makrotasandi usaldatavusjärelevalve raamistiku läbivaatamise käigus augustis 2016 avalik konsultatsioon¹⁶. Konsultatsiooni tulemuste põhjal võtab komisjon 2017. aastal selles valdkonnas vastu seadusandliku ettepaneku.

Viie juhi aruandes rõhutati vajadust tugevdada järelevalveraamistikku, et tagada kõikide finantsjuhtimises osalejate usaldatavus, mis lõppkokkuvõttes peaks viima ühtse Euroopa kapitaliturgude järelevalveasutuse väljakujunemiseni. Konsulteerides tihedalt Euroopa Parlamendi ja nõukoguga, kaalub komisjon edasisi meetmeid, mida on vaja võtta järelevalveraamistiku suhtes, et kapitaliturgude liidu kõiki võimalusi täielikult ära kasutada.

Kapitaliturgude liidu edu saab tagada üksnes siis, kui liikmesriikidel on kindel tahe tegutseda selle nimel, et kõrvaldada põhjendamatud riiklikud tõkked kapitali vaba liikumise teelt. Siseriiklikud õigusnormid ulatuvad sageli kaugemale kui ELi õigus ja võivad mõnel juhul osutada piiriüleste investeringute jaoks kahjulikuks. Üks liikmesriikide eksperdirühm on asunud kaardistama tõkkeid ja vahetama häid tavaid. Seda tööd aluseks võttes võtab komisjon 2016. aasta lõpuks vastu aruande, kus on loetletud eksperdirühma leitud tõkked, tehtud kindlas head tavad ja nimetatud kavandatavad meetmed, mida liikmesriike õhutatakse hiljemalt 2019. aastaks võtma. Oluline osa sellest tööst keskendub headele tavadele ja tegutsemisjuhendile, kuidas tõhustada maksude kinnipidamise menetlust. Tegemist on kauase tõkkega piiriülese investeerimise ees. Selleks et tõhustada neid menetlusi riigi tasandil ja saavutada 2017. aastal kokkulepe tegutsemisjuhendi kohta, on vaja liikmesriikide kindlat tahet.

Parem õigusloome, turuosaliste halduskoormuse vähendamine ja kehtivate õigusnormide lihtsustamine aitab kapitaliturgude liidul oma võimalused teoks teha. Kõik väljakuulutatud kapitaliturgude liidu ettepanekud valmistatakse ette parema õigusloome põhimõtete kohaselt, konsulteerides ja mõju hinnates. Osana parema õigusloome tegevuskavast on komisjon võtnud ette ambitsioonika programmi, et teha kindlaks ja kõrvaldada tarbetud regulatiivsed piirangud. Tänu komisjoni üleskutsele anda tunnistusi on finantsteenuste õigusnormides kindlaks tehtud peamised valdkonnad, kus on võimalik teha parandusi. Siia kuulub vajadus kõrvaldada asjaolud, mis takistavad raha juurdevoolu majandusse, suurendada õigusraamistiku proportsionaalsust, et saavutada parem tasakaal finantsstabiilsuse ja majanduskasvu eesmärgi vahel, vähendada tarbetut regulatiivkoormust ja maandada allesjäänud riske finantssüsteemis. Komisjon tutvustab oma tunnistuste andmise üleskutse järelmeetmeid lähikuudel.

Kokkuvõtteks

Kapitaliturgude liidu tegevuskavas kirjeldatakse peamisi muutusi, mida on vaja, et tugevdada ELi kapitaliturgusid. See kava on olulisem kui kunagi varem ning selles olevate meetmete rakendamist tuleks kiirendada. On ülioluline, et kõik osalised töötaksid

¹⁵ ESMA 2016. aasta järelevalvealase ühtsuse tööprogramm, ESMA/2016/203, 11.2.2016.

¹⁶ Konsultatsioon ELi makrotasandi usaldatavusjärelevalve poliitikaraamistiku läbivaatamise teemadel, 1.8.2016.

selle saavutamiseks üheskoos. Sama tähtis on tagada, et kapitaliturgude liidu prioriteedid areneksid käsikäes areneva poliitilise, majandusliku ja tehnoloogilise maastikuga. Komisjon jälgib ka edaspidi asjade arengut ja selgitab välja edasised meetmed, mida on vaja kapitaliturgude liidu arendamiseks. **Komisjon palub Euroopa Parlamendil ja liikmesriikidel teha kõik endast olenev, et täita kapitaliturgude liidu tegevuskava niipea kui võimalik ning toetada Euroopas töökohtade loomist ja majanduskasvu.**

LISA: ÜLEVAADE KAPITALITURGUDE LIIDU TEGEVUSKAVA ALGATUSTE SEISUST

Siin esitatu on ajakohastatud ülevaade kapitaliturgude liidu tegevuskavas sisalduvate meetmete hetkeseisust; eelmine ajakohastatud ülevaade avaldati 25. aprillil 2016¹⁷.

Innovatsiooni, idufirmade ja börsil noteerimata äriühingute rahastamine		
Meede		Edusammud ja järgmised sammud
Toetada riskikapitali- ja omakapitalipõhist rahastamist	<i>Üleeuroopaline riskikapitali fondifond</i>	Osalemiskutse avaldatakse 2016. aastal.
	<i>Euroopa riskikapitalifonde ja Euroopa sotsiaallettevõtlusfonde käsitlevate õigusaktide läbivaatamine</i>	Seadusandlik ettepanek, mille komisjon esitas juulis 2016, on Euroopa Parlamendis ja nõukogus arutamisel.
	<i>Riskikapitali ja äriinglite maksusoodustused</i>	Riiklike maksusoodustuste uuring on käimas. Seminar liikmesriikide ekspertidega oktoobris 2016.
Ületada VKEdeesse investeerimisega seotud teabetõkked	<i>Tugevdada VKEde laenuaotlusi tagasi lükanud pankade antavat tagasisidet</i>	Viia lõpule arutelud Euroopa pangandussektori ja väikeettevõtete esindajatega.
	<i>Kaardistada kogu ELi olemasolev kohalik ja riiklik toetus- ja nõuandevõimekus, et edendada parimaid tavasid</i>	Seminar nõuandetoetuse kohta seoses VKEde rahastamisvõimalustega: september 2016.
	<i>Uurida, kuidas arendada või toetada üleeuroopalisi teabesüsteeme</i>	See poliitikameede tugineb riiklike toetus- ja nõuandesüsteemide kaardistamise tulemustele.
Edendada uuenduslikke ettevõtete rahastamise viise	<i>Aruanne ühisrahastamise kohta</i>	Aruanne avaldati mais 2016.
	<i>Töötada välja koordineeritud lähenemine fondide laenuandmistegevusele ja hinnata ELi tulevase raamistiku vajalikkust</i>	ESMA arvamus saadi aprillis 2016.

Avalikule turule sisenemise ja kapitali kaasamise lihtsustamine äriühingute jaoks		
Meede		Edusammud ja järgmised sammud
Tugevdada juurdepääsu avalikele turgudele	<i>Ettepanek ajakohastada prospektidirektiivi</i>	Euroopa Parlamendi täiskogu istungil septembris 2016 toimunud arutelu. Juunis 2016 saavutas nõukogu üldise lähenemisviisi
	<i>Vaadata üle regulatiivsed tõkked VKEde sisenemisel avalikule turule ja VKE kasvuturgudele</i>	Seminarid sidusrühmadega oktoobris ja detsembris 2016.
	<i>Vaadata üle ELi äriühingute võlakirjade turg, keskendudes turu likviidsusele</i>	Uuring algatati juulis 2016. Ekspertirühm alustab tegevust sügisel 2016.

¹⁷ Komisjoni talituste töödokument „Capital Markets Union: First Status Report“, SWD(2016)147 (final), 25.4.2016, kättesaadav aadressil http://ec.europa.eu/finance/capital-markets-union/docs/cmu-first-status-report_en.pdf

Toetada omakapitalipõhist rahastamist	<i>Tegeleda laenuvahendite omakapitalile eelistamise küsimusega riiklikes äriühingu tulumaksu süsteemides</i>	Komisjon esitab äriühingu tulumaksu ühtset maksubaasi käsitlevad ettepanekud 2016. aasta lõpuks.
--	---	--

Pikaajalised investeeringud, taristuinvesteeringud ja jätkusuutlik investeerimine		
Meede		Edusammud ja järgmised sammud
Toetada taristuinvesteeringuid	<i>Kohandada Solventsus II kohast kalibreerimist seoses kindlustusandjate investeeringutega taristusse, sh taristuettevõtetele ja Euroopa pikaajalistesse investeerimisfondidesse</i>	Solventsus II õigusaktide muudatused, mis puudutavad taristuprojekte ja ELTIFE, jõustusid aprillis 2016. Taristuettevõtete hindamine on käimas.
	<i>Vaadata üle kapitalinõuete määrus, taristu kalibratsioonide muudatused</i>	Kaalumisel seoses eelseisva kapitalinõuete määru ja direktiivi läbivaatamisega.
Tagada ELi finantsteenuste reeglistiku järjekindlus	<i>Üleskutse esitada tõendeid finantsreformi kumulatiivse mõju kohta</i>	Avalik kuulamine toimus mais 2016; tagasiside aruanne esitati mais. Järelmeetmed tehakse teatavaks 2016. aasta III kv.

Jae- ja institutsionaalsete investeeringute edendamine		
Meede		Edusammud ja järgmised sammud
Suurendada valikut ja konkurentsi jaetarbijate jaoks	<i>Roheline raamat jaefinantsteenuste ja kindlustuse kohta</i>	Koostatakse tegevuskava.
Aidata jaeinvestoritel saada paremaid pakkumisi	<i>ELi jaeinvesteeringustoodete turgude hindamine</i>	Uuring „Jaeinvesteeringustoodete turustamise süsteemid Euroopa Liidu eri osades“ käivitatakse 2016. aasta lõpus.
Toetada pensionipõlveks säästmist	<i>Hinnang Euroopa personaalpensionide poliitikaraamistiku loomise vajaduse kohta</i>	Avalik konsultatsioon algatati juulis 2016; lõpeb 31. oktoobril 2016. Uuringu läbiviimise hange kuulutati välja juunis 2016. EIOPA nõuanne saadi juulis 2016.
Laiendada institutsionaalsete investorite ja fondivalitsejate võimalusi	<i>Hinnang börsivälise kapitali ja võlakirjade suunatud pakumise usaldatavusnõuetekohase käsitlemise kohta Solventsus II raames</i>	Ettevalmistustööd on pooleli.
	<i>Konsultatsioon investeerimisfondide piiriülese turustamise peamiste tõkete küsimuses</i>	Avalik konsultatsioon algas 2. juunil 2016; lõpeb 2. oktoobril.

Pankade suutlikkuse suurendamine laima majanduse toetamiseks	
Meede	Edusammud ja järgmised sammud

Tugevdada kohalikke rahastamisvõrgustikke	<i>Laiendada liikmesriikide võimalusi anda krediidiühistutele tegevuslubasid väljaspool kapitalinõuete direktiivi/määrust.</i>	Uurida võimalust muuta kapitalinõuete määrust kapitalinõuete direktiivi/määruse läbivaatamise raames.
Ehitada üles ELi väärtpaberistamisturud	<i>Ettepanek lihtsate, läbipaistvate ja standarditud väärtpaberistamiste kohta ning pankade kapitali kalibreerimise läbivaatamine</i>	Nõukogus saavutatud üldine lähenemisviis; Euroopa Parlamendis kontrollimisel. Hääletus ECONi komisjonis kavas novembris 2016.
Toetada laiemat majanduse pangapõhist rahastamist	<i>Konsultatsioon üleliidulise pandikirjade ja samalaadsete struktuuride raamistiku kohta laenu andmisel VKEdele</i>	Konsultatsioon lõppenud, uuring alustatud.

Piiriülese investeerimise hõlbustamine		
Meede		Edusammud ja järgmised sammud
Kaotada riiklikud tõkked piiriülese investeerimise eest	<i>Aruanne kapitali vaba liikumist takistavate riiklike tõkete kohta</i>	Liikmesriikide esindajatest koosneva eksperdirühma nõupidamised käimas. Teatis võetakse vastu 2016. aasta lõpuks.
Täiustada turutaristut piiriüleseks investeerimiseks	<i>Sihipärased meetmed seoses väärtpaberite omandiõiguse eeskirjadega ja nõuete loovutamise mõjuga kolmandatele isikutele</i>	Uuringu läbiviimise hange kuulutati välja augustis 2016.
	<i>Vaadata üle Giovannini aruandes esile toodud allesjäänud tõkete kõrvaldamisel tehtud edusammud</i>	Ekspertühm lõpetab töö 2017. aasta alguses, millele järgneb komisjoni konsultatsioon.
Edendada maksejõuetusmenetluste ühtlustamist	<i>Maksejõuetusõigus</i>	Seadusandlik ettepanek ettevõtete restruktureerimise ja teise võimaluse andmise kohta esitatakse sügisel 2016; võlgade sissenõudmise režiimide (sealhulgas maksejõuetusrežiimide) võrdlev ülevaatamine.
Kõrvaldada piiriülesed maksutõkked	<i>Parim tava ja tegevusjuhend kinnipeetavate maksude vähendamise süsteemide kohta</i>	Parimaid tavasid vahetatakse kapitali vaba liikumise tõkete eksperdirühmas. T2S ühtlustamise juhtrühma (EKP) töö tulemused. Järgmised sammud lepatakse kokku kapitalitõkete teatises.
	<i>Uuring pensionifondide ja elukindlustusandjate tehtavatele piiriülestele investeringutele tekitatud diskrimineerivate maksutõkete kohta</i>	Uuringu ulatus on ettevalmistamisel.
Tugevdada järelevalvealast ühtsust ja kapitaliturgude võimekuse arendamist	<i>Strateegia järelevalvealase ühtsuse edendamiseks ja ühtse kapitalituru toimimise parandamiseks</i>	ESMA esimese iga-aastase järelevalvealase ühtsuse tööprogrammi rakendamine on käimas. Käimas on arutelud 2017. aasta järelevalvealase ühtsuse tööprogrammi üle.
	<i>Valge raamat ESAd rahastamise ja juhtimise kohta.</i>	Käib ettevalmistustöö valge raamatu vastuvõtmiseks.

	<i>Tehniline abi liikmesriikidele kapitaliturgude võimekuse toetamiseks</i>	Struktuurireformi tugiprogrammi määrus Euroopa Parlamendis ja nõukogus vastuvõtmisel. Käib töö liikmesriikidega, et selgitada välja tehnilise abi prioriteetvaldkonnad.
Finantsstabiilsus	<i>Vaadata läbi ELi makrotasandi usaldatavusraamistik</i>	Avalik konsultatsioon algas 1. augustil 2016; tulemusi kasutatakse seadusandliku ettepaneku alusena.